

Brzo kažnjavanje krivca najbolja je pomoć žrtvi

Društvo se često okrene protiv žrtve, a ne nasilnika
GORAN SEBELIĆ/
HANZA MEDIA

ŽENE SU ČESTO DVOSTRUKE ŽRTVE SEKSUALNOG NASILJA

➔ Pokušaji da se krivica za napad prevale na napadnutu odraz je zaostalog patrijahalnog društvenog sustava, poručuje **Višnja Ljubičić, pravobraniteljica za ravnopravnost spolova**

Još jedan slučaj **silovanja** zgrozio je hrvatsku javnost. Ovog puta počinitelj je navodno bivši saborski zastupnik Damir Škaro, predsjednik Auto kluba Siget i nekadašnji vrhunski sportaš, odlikovani olimpijac, koji je prema kaznenoj prijavi silovao svoju zaposlenicu.

JAVORKA LUETIĆ

Kako ovaj slučaj komentiraju liječnici, komunikolozi, pravobraniteljica za ravnopravnost spolova i udruga B.A.B.E.? Ankica Mamić, komunikacijska stručnjakinja, majka i trostruka baka:

- Ja bih rekla da ovo što se dogodilo oko još nedokazanog silovanja, ali vrlo vjerojatnog, pokazatelj je izrazito negativnog stanja u hrvatskom društvu. Na žalost ljudi koji bi nam trebali biti uzor zbog svojih postignuća pokazuju se kao licemjери i lažljivci. U komunikacijskom smislu, što je veća razlika između vašeg identiteta, dakle onoga što stvarno jeste i vašeg imagea - javnog stava o vama, je najveće područje za komunikacijsku krizu. Da se gospodin Škaro nije toliko naslikavao s križevima i biskupima koji sigurno ne odobravaju silovanje, pa čak i seks izvan braka, sigurno je da bi ovaj slučaj, kao i mnogi drugi slučajevi ostao pokopan u crnim kronikama koji se pamte samo u statistikama, a njihove žrtve umjesto satisfakcije br-

zom osudom počinitelja same postaju predmet poruge i nastavka silovanja unutar kruga u kojem se kreću, a često i u javnosti.

Društvena krema

U Hrvatskoj se ovakvi medijski eksponirani slučaj silovanja završi najčešće tako da institucije osude takvo ponašanje ali to ne rezultira brzim kažnjavanjem krivaca, što bi žrtvi pomoglo da lakše prođe kroz traumu. Isto tako je važno napomenuti da gospodin Škaro nije samo blizak politički nego je i član akademske zajednice. On je doktorirao na Ekonomskom fakultetu, što znači da nije riječ o neobrazovanom i primitivnom HDZ-ovcu nego o čovjeku koji bi trebao biti krema ovog društva. Ili treba preispitati kako je doktorirao! Nepravdno bi bilo reći da se nasilje nad ženama događa samo u desnom spektru, imali smo mi takvo ponašanje i na lijevom, sjetimo se slučaja Lalovac, i svi su oni samo pokazatelj da su žene u hrvatskom društvu nezaštićene, ističe ova komunikologinja i žao joj je što je aktualna predsjednica Kolinda Grabar-Kitarović dovela svoj mandat skoro do kraja a da nije iskoristila svoj utjecaj i pokrenula ili progovorila o mnogim pitanjima s kojima se žene u Hrvatskoj suočavaju.

- Događaj kao ovaj bitno će utjecati i na izborni ciklus koji je pred nama jer su građani

Višnja Ljubičić, pravobraniteljica za ravnopravnost spolova

GORAN MEHKEK/HANZA MEDIA

Da se gospodin Škaro nije toliko naslikavao s križevima i biskupima koji sigurno ne odobravaju silovanje, sigurno je da bi ovaj slučaja ostao pokopan u crnim kronikama koji se pamte samo u statistikama

sve više senzibilizirani ne samo na kriminalno nego i na nemoralno i neetičko ponašanje političkih elita. I na koncu moram reći da nema ništa gore od lošeg spina.

Koliko glup i bezobrazan moraš biti da, nakon što ti je manager uhićen zbog osnovane sumnje da je silovao podređenu, pošalješ priopćenje o njegovim managerskim sposobnostima? Prvi i najvažniji kriterij dobrog managera je kvaliteta njegova odnosa s po-

dređenima. Ovo je dno dna, i nadam se da će im članovi pokazati što misle o takvom ponašanju, rezolutna je Ankica Mamić.

- Najoštrije osuđujemo svaki oblik rodno uvjetovanog nasilja, bilo ono fizičke, psihičke ili seksualne prirode. Smatramo nedopustivim iskorištavanje položaja moći u svrhu uspostavljanja dominacije nad ženama i nijekanja njihova tjelesnog integriteta.

Ovakvi slučajevi ponovo nas podsjećaju na to da napori usmjereni na suzbijanje i prevenciju nasilja ne smiju ostati na deklarativnoj razini.

Pozdravljamo i ohrabrujemo svaku odluku da se počinjeno nasilje prijavi institucijama te apeliramo na odgovornost sustava da žrtvama pruži potrebnu pomoć i podršku. Također, odgovornost je društva u cjelini da djeluje prema uklanjanju uzroka problema, što je u ovom slučaju rodna neravnopravnost, ističe Zdravka Sadžakov, koordinatorica udruge B.a.B.e.

Ukorijenjen obrazac

Oglasila se i pravobraniteljica za ravnopravnost spolova Višnja Ljubičić, dipl. iur.:

- Već provodimo ispitni postupak temeljem nadležnosti, a koordinirano i u sinergiji s državnim odvjetništvom te policijom koja je i samu žrtvu uputila da se, osim prijave njima za kazneno djelo silovanja, obrati i našoj instituciji, što je

ona i učinila. Što se tiče reagiranja javnosti koja po društvenim mrežama odgovornost prebacuje na žrtvu i nastoji je na razne načine diskreditirati, treba istaknuti da je to, na žalost, ukorijenjen obrazac razmišljanja koji proizlazi iz snažnog patrijarhalnog stava prema kojem je kazneno djelo silovanja u kojem je muškarac počinitelj moralo biti na neki način isprovocirano od strane žene žrtve - bila je krivo odjevena, bila je pod utjecajem alkohola, na krivom mjestu u krivo vrijeme ili je na neki drugi način izazvala nasilje nad sobom.

Fokus se s počinitelja i kaznenog djela prebacuje na žrtvu, čime se ona dvostruko viktimizira i izlaže društvenom sramoćenju. Stoga je neophodno mijenjati takve stavove kroz edukaciju, ali i kroz jasnu društvenu osudu nasilnika, silovatelja i onih koji počinju kaznena djela, neovisno o tome kako je žrtva bila odjevena ili kako se ponašala.

Jer niti način oblačenja niti ponašanje nisu kaznena djela, za razliku od spolnog uznemiravanja i silovanja. Također treba istaknuti da je uhićeni Damir Škaro odlikovani sportaš te bivši saborski zastupnik, javna osoba koja je primjer drugima zbog svojih rezultata ili djelovanja, te je upravo time njegova odgovornost veća i zahtijeva i širu društvenu osudu, ističe Ljubičić. ●